Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescu. Manuscriptele nu se retrimicu!
Birourile de anunciuri:
Braşovu, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescu în Viena Rudolf Mosze, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V Goldberger, Auton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Preţul inserţiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta" iese în fie-care ḑi
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România şi străinătate
Pe unŭ anŭ 40 franci, pe şése luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectori.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 bani.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 280. Braşovŭ, Miercuri 21 Decemvrie 1888.

Cătră onoraţii cetitori!

„Gazeta Transilvaniei" întră în anulŭ alŭ 52-lea alŭ esistenţei sale.

Nenumăratele dovedĭ de simpatiă şi de încredere ce le-a primitŭ acestŭ organŭ de publicitate din partea Românilorŭ de pretutindenĭ cu ocasiunea aniversării a cincĭḑecea a esistenţei sale suntŭ cea mai viuă şi mai puternică mărturiă pentru atitudinea sa politică şi naţională.

Răzimatŭ pe încrederea publicului românŭ şi condusŭ de iubirea de patriă şi de datoria ce o are către sfânta causă a românismului, organulŭ nostru n'a pregetatŭ de a aduce, mai alesŭ în cei ḑece anĭ din urmă, însemnate jertfe pentru a corespunde totŭ mai multŭ cerinţelorŭ timpului şi trebuinţelorŭ cetitorilorŭ sêi.

Astfelŭ dela 1 Ianuarie 1881 *„Gazeta Transilvaniei"* a începutŭ sĕ apară de trei orĭ pe sĕptĕmână totŭ cu preţulŭ de până atuncĭ, ér dela 1 Aprilie 1884 apare în fie-care ḑi, érăşĭ cu acelaşĭ preţŭ, căcĭ cei 2 fl. adăugaţĭ acoperŭ numai cheltuielile înmulţite cu portulŭ postalŭ.

De atuncĭ încóce amŭ făcutŭ totŭ ce ne-a statŭ în putinţă spre a aduce îmbunătăţirĭ atâtŭ în redactarea ḑiarului câtŭ şi în întocmirea sa esterióră, pentru care scopŭ amŭ isbutitŭ ca ḑiarulŭ sĕ-şĭ aibă tipografia propriă.

Nu-i vorbă, multe se cerŭ astăḑĭ dela unŭ ḑiarŭ, mai alesŭ când elŭ este chiămatŭ a servi causei unui poporŭ atâtŭ de multŭ prigonitŭ de sórte. Prin urmare nu putemŭ ḑice că amŭ ajunsŭ la capĕtulŭ îmbunătăţirilorŭ.

Din contră, astăḑĭ când, ca nicĭodată până acuma, posiţiunea ḑiaristicei nóstre s'a agravatŭ; când atâtea lovitur̆ĭ sunt îndreptate asupra ei cu vehemenţă aşa de mare; când procese peste procese, condamnărĭ la închisóre şi amende în banĭ o împiedecă în munca şi stăruinţele ei de a da pe faţă tóte nelegiuirile, prigonirile şi asupririle şi de a lupta pentru recâştigarea drepturilorŭ poporului românŭ: se cere dela noi sĕ ne încordămŭ puterile cu îndoită energiă şi sĕ continuămŭ lupta cu curagiu neînfrântŭ, întroducêndŭ nouĕ reforme, pentru ca *„Gazeta Transilvaniei"* nu numai sĕ corĕspundă mai multŭ chiămării sale, ci sĕ se facă cu putinţă ca principiile salutare naţionale ce le propagă sĕ pótă pĕtrunde până şi în coliba ţĕranului.

Conduşĭ de aceste vederĭ, voimŭ sĕ facemŭ şi cu începerea anului viitorŭ mai multe esenţiale ameliorărĭ în ḑiarulŭ nostru.

Pe lângă programulŭ, ce l'amŭ observatŭ până aḑĭ la redactarea foii, suntemŭ decişĭ a cultiva mai multŭ şi unele terene, cărora până acuma póte nu le-amŭ pututŭ da atenţiunea cuvenită.

Spre scopulŭ acesta amŭ avutŭ fericirea a concentra împrejurulŭ nostru *unŭ numĕrŭ însemnatŭ de bărbaţĭ cu cunoscinţe speciale*, carĭ vorŭ colabora regulatŭ la fóia nóstră, aşa ca materialulŭ ce'lŭ va conţine sĕ fiă câtŭ mai variatŭ, instructivŭ şi acomodatŭ trebuinţelorŭ poporului, nu numai pe tĕrêmulŭ politicŭ, literarŭ şi socialŭ, ci ţinêndŭ deopotrivă sémă şi de interesele sale din punctŭ de vedere alŭ economiei, educaţiunei şi higienei, alŭ afacerilorŭ sale cu autorităţile cu carĭ vine mai desŭ în atingere şi alŭ trebilorŭ sale financiare şi comerciale.

Afară de aceea câştigându-ne convingerea, că după împrejurările poporului nostru unŭ ḑiarŭ cotidianŭ nu este în stare a pĕtrunde în tóte păturile sociale — parte mare din causa preţului lui — şi astfeliu sciind că sĕ sêmte trebuinţa de a i se face cu putinţă orĭ şi cărui Românŭ, care scie ceti, ca sĕ fiă informatŭ despre interesele şi trebuinţele lui, **ne-amŭ decisŭ ca dela anulŭ nou 1889 înainte sĕ mărimŭ în modŭ destulŭ de însemnatŭ prin adausurĭ numerele nóstre cu data de Duminecă şi sĕ le întocmimŭ şi sĕ le redactămŭ astfelŭ, ca sĕ intereseze pe orĭ şi ce cetitotŭ şi sĕ se pótă abona şi separatŭ.**

Deschidemŭ dér abonamentŭ la *„Gazeta Transilvaniei"*, care deşi mai bogată în materialŭ va costa ca şi până acuma *12 fl. v. a. pe anŭ* şi în deosebĭ pentru aceia, cărora împregiurările nu le értă de a abona întregŭ ḑiarulŭ, deschidemŭ abonamentŭ separatŭ la *numerele cu data de Duminecă* ale *„Gazetei Transilvaniei"*, carĭ vorŭ costa **pe anŭ numai 2 fl. v. a.**

Rugămŭ pe abonaţii noştri de până acuma, ca sĕ stăruiască pe câtŭ le va sta în putinţă în cerculŭ domniilorŭ lorŭ pentru lăţirea „Gazetei Transilvaniei" precum şi pentru rĕspândirea în poporŭ a numerelorŭ cu data Duminecă, ce se potŭ abona şi separatŭ.

Redacţiunea.

Preţulŭ abonamentului la „Gazeta Transilvaniei".

Pentru Austro-Ungaria:
pe trei luni **3 fl.**; pe şése luni **6 fl.**; pe unŭ anŭ **12 fl.**

Pentru România şi străinătate:
pe trei luni **10 franci**; pe şése luni **20 franci**; pe unŭ anŭ **40 franci.**

Abonamente la numerele cu data de Duminecă ale „Gazetei Transilvaniei".

Pentru Austro-Ungaria:
pe anŭ **2 fl.**, pe şése luni **1 fl.**, pe trei luni **50 cr.** v. a.

Pentru România şi străinătate:
pe anŭ **8 franci** pe şése luni **4 franci** pe trei luni **2 franci.**

Abonamentele se facŭ mai uşorŭ şi mai repede prin **mandate poştale.**

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoiéscă a scrie adresa lămuritŭ şi a arăta şi poşta ultimă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei".

Braşovŭ, 20 Decemvrie v.

Guvernulŭ ungurescŭ se ocupă cu cestiunea de a nnmi unŭ administratorŭ alŭ patriachiei din Carloveţŭ. Guvernulŭ pusese ochii pe episcopulŭ Stoikovicĭ, dér alţii dela carĭ guvernulŭ a cerutŭ sfatŭ au recomandatŭ pe episcopulŭ Petrovicĭ, nu pentu că s'ar aştepta din parte'i vr'o îmbunătăţire a situaţiunei bisericescĭ, ci din alte motive, pe care fóia sêrbéscă „Branik" nu le dă pe faţă, ci se mulţămesce a aduce numai scirea, că în curêndŭ va fi numitŭ episcopulŭ Petrovicĭ administratorŭ alŭ patriarchiei Carlovetului.

Acéstă împrejurare face pe foile naţionale sêrbescĭ sĕ se ocupe de situaţiunea bisericei sêrbescĭ din Ungaria, întrebându-se, cum au pututŭ Sêrbii sĕ aducă şi sĕ sufere atâtea jertfe pentru biserica lorŭ şi cum a fostŭ cu putinţă, ca tóte atacurile violente în contra ei sĕ se sfărîma.

„Zastava" ḑice că, biserica sêrbéscă fiindŭ naţională, e strînsŭ legată cu poporulŭ şi câtă vreme va esista acéstă legătură, biserica e asigurată contra orĭ-cărui atacŭ; nu totŭ aşa ar sta lucrulŭ, décă legătura dintre poporŭ şi biserică s'ar slăbi, căcĭ biserica, despărţită şi înstreinată de poporŭ, e fără putere şi ameninţată.

Patriarchulŭ Anghelicĭ a avutŭ nenorocirea de a se pune în conflictŭ cu poporulŭ şi astfelŭ slăbindu-se legăturile dintre elŭ şi biserică, acésta n'a avutŭ destulă putere sĕ resiste încercărilorŭ regimului de a'i încălca autonomia. Patriarchulŭ Anghelicĭ, şi orĭ-care altŭ episcopŭ sêrbescŭ ar fi ajunsŭ în posiţiunea lui, décă voia sĕ aducă servicii bisericei sale, trebuia să refuse numirea din partea guvernului ungurescŭ, pentru ca astfelŭ sĕ nu fiă încălcatŭ dreptulŭ poporului de a'şĭ alege pe capulŭ bisericei, pentru că nu în serviciul guvernului ungurescŭ e chemată a sta biserica, ci în serviciul poporului.

Foile naţionale sêrbescĭ se temŭ, ca nu cumva şi de rêndulŭ acesta sĕ se comită din partea regimului unŭ atentatŭ la dreptulŭ poporului sêrbescŭ de a'şĭ alege patriarchŭ. Şi temerea acésta nu e fără temeiu, décă ţinemŭ sémă de faptulŭ, că numirea lui Anghelicĭ a fostŭ motivată de guvernŭ prin împrejurarea, că la alegerea trecută nu s'a obţinutŭ unanimitatea voturilorŭ.

Nimicŭ mai uşorŭ decâtŭ sĕ strice uneltele guvernului unanimitatea voturilorŭ şi astfelŭ guvernulŭ sĕ fiă érăşĭ în dorita posiţiune d'a numi pe noulŭ patriarchŭ.

Nu este acéstă pretenţiune a guvernului o dovadă, că nu e dispusŭ sĕ respecte autonomia bisericei sêrbescĭ, care nu conţine în legile şi regulamentele ei nicĭ o dispositiune, ce ar impune, ca alegerea patriarchului sĕ se facă cu unanimitate de voturĭ?

Şi apoi cum rĕmâne cu dreptulŭ de alegere, décă se pretinde unanimitatea voturilorŭ? La alegerea trecută au fostŭ aleşĭ pe rêndŭ cu maioritate imposantă, cu douĕ din trei părţĭ a voturilor, episcopii Stojkovicĭ şi Zivkovicĭ, şi cu tóte astea guvernulŭ n'a întăritŭ pe nicĭ unulŭ, pentru că scia că nu se va puté servi de ei ca nisce instrumente órbe. A pretinde unanimitetea voturilorŭ, însemnéză a lovi în noţiunea alegerei, a scurta poporul sêrbescŭ într'unulŭ din cele mai sfinte drepturĭ ale lui.

Prin urmare Sêrbii au dreptate sĕ se témă de o nouă încălcare de atentatŭ în contra drepturilorŭ autonóme ale bisericei lorŭ.

Ca sĕ facă imposibilŭ acestŭ atentatŭ, în casŭ când s'ar conconvinge Sêrbii, că nu e modŭ d'a se obţiné unanimitatea voturilorŭ, va fi necesarŭ ca minoritatea ce s'ar afla, décă voesce binele poporului şi bisericei sêrbescĭ, sĕ se abţină dela alegere, ér de altă parte episcopii sĕ păzéscă ordinea şi regulamentele bisericescĭ şi sĕ nu se îmbulzéscă a ajunge cu orĭ-ce preţŭ pe scaunulŭ patriarchiei.

Numai aşa potŭ Sêrbii, sub unŭ regimŭ ca celŭ de adĭ, sĕ 'şĭ scape biserica lorŭ de peire şi prin ea sĕ 'şĭ scape şcóla şi naţionalitatea loru.

DIN AFARĂ.

Regele Milanŭ a trebuitŭ sĕ cedeze radicalilorŭ, pentru ca sĕ pótă ajunge la o înţelegere. Intre altele a trebuitŭ sĕ consimţă la o modificare a proiectului de constituţiune. Lucrurile s'au petrecutŭ astfeliu: O deputaţiune a radicalilorŭ se duse la palatŭ, ca sĕ róge pe Regele sĕ renunţe la unele prerogative ce şi-le reservase coróna în proiectulŭ de constituţiune. Regele s'a învoitŭ într'unŭ punctŭ şi aşa s'a dispusŭ în constituţiune, ca „Nicĭ o armată streină sĕ nu calce pe pământulŭ Serbiei, şi armata sêrbéscă nu póte servi sub steagŭ streinŭ fără aprobarea Scupcinei celei marĭ. Cu acésta s'au mulţămitŭ radicalii şi Regele concedià deputaţiunea în modulŭ celŭ mai amicalŭ dicêndŭ: „Sperŭ sĕ vĕ potŭ pregăti în curênd o nouă şi plăcută surprindere.“ In ce va consta acéstă surprindere nu se scie; probabilŭ, că înlocuirea ministerului Kristicĭ cu unŭ ministerŭ radicalŭ.

„Kreuzzeitung“ e informatŭ din Londra, că generalulŭ rusŭ *Ignatieff* va sosi în Ialta, ca sĕ fiă primitŭ în audienţă de *Regina Natalia* a Serbiei. De asemenea se observă multŭ o scire adusă de „Franckfurter Zeitung“, că raporturile dintre prinţulŭ *Alexandru de Battenberg*, fostulŭ principe alŭ Bulgariei, şi dintre *Ţarulŭ* s'arŭ fi îmbunĕtăţitŭ în timpulŭ din urmă în modŭ însĕmnatŭ.

„Agenţia Stefani“ din Roma confirmă scirea, că *guvernulŭ tunesianŭ* va cere *funcţionarilorŭ străinĭ*, din diferitele ramurĭ ale administraţiunei publice, ca *sĕ se naturaliseze* ca *Francesĭ* orĭ ca *Tunesianĭ*, în casŭ contrarŭ vorŭ fi concediaţĭ din serviciu. „Opinione“ dice, că acestŭ nou incidentŭ va provoca érăşĭ polemica şi diferenţele despre care se spera, că au încetatŭ pentru multă vreme. Precum, adauge oficiósa din Roma, *guvernulŭ italianŭ s'a pusŭ deja în înţelegere cu Anglia* şi *a informatŭ puterile centrale* despre acestŭ incidentŭ.

SCIRILE ŢILEI.

Aflămŭ că *Dómnele române din Braşovŭ* împreună cu *comitetulŭ parochialŭ* alŭ bisericei *Sf. Neculae din Prundŭ* vorŭ împărţii Sâmbătă, în ajunulŭ Crăciunului, la 2 óre după amédŭ, în sala gimnasiului românŭ, copiilorŭ românĭ lipsiţĭ, carĭ cercetéză şcóla, îmbrăcăminte, precum şi banĭ şi de-ale mâncării sĕracilorŭ. Indeplinirea acestui actŭ de binefacere, care vorbesce de sine, merită a fi vĕdută de câtŭ mai numerosŭ publicŭ.

***

D-lŭ deputatŭ dietalŭ Carolŭ Eötvös, apĕrătorulŭ d-lui generalŭ *Traianŭ Doda,* a fostŭ în Caransebeşŭ spre a asista la *oculata medicală,* ordonată de tribunalulŭ de presă din Aradŭ în privinţa stărei sănĕtăţii d-lui generalŭ. Acéstă oculată a îndeplinit'o mediculŭ tribunalului din locŭ, apoi fisiculŭ oraşului Caransebeşŭ ca bărbaţĭ de specialitate denumiţĭ de tribunalŭ. Décă „Fóia Diecesană“ e bine informată, ambii medicĭ, deşi nu s'au înţelesŭ între sine la tóte punctele din interogatoriul tribunalului, totuşĭ s'ar fi declaratŭ, că starea sănĕtăţii d-lui generalŭ este şi de presentŭ astfelŭ de alterată, încâtŭ este eschisă posibilitatea de a se putea apĕra în persónă înaintea tribunalului, chiar de s'ar şi înfăţişa înaintea lui.

***

Aceia dintre bărbaţii românĭ, carĭ şĭ-au primitŭ educaţiunea la şcólele din Blaşiu, mai vêrtosŭ însĕ numĕroşii preoţĭ din archidiecesa Blaşului, precum şi mulţĭ alţii din diecesele sufragane îşĭ vorŭ aduce aminte de sigurŭ cu recunoscinţă de acea *societate de lectură a teologilorŭ din Blaşiu,* care pórtă numele eminentului episcopŭ românŭ de odinióră *Inocenţiu Micu-Clainŭ,* şi care aprópe de 25 de anĭ contribue la desvoltarea în cultură şi sciinţă a acelorŭ tinerĭ teologĭ din Blaşiu, carĭ au menirea de a păstori o parte atâtŭ de însĕmnată a poporului românŭ. Mijlócele cu care acéstă societate contribue la desvoltarea tinerimei suntŭ cele mai eficace: şedinţe literare, redigiarea unei foi de eserciţiu, o bibliotecă nu mare, dér bine arangiată etc. Regretabilŭ este însĕ, că acéstă societate binefăcĕtóre, avisată fiindŭ mai numai la sprijinulŭ tinerilorŭ ei membri, nu numai că, din lipsa mijlócelorŭ materiale, nu este în stare sĕ-şĭ ia unŭ avêntŭ corĕspundětorŭ indigineţelorŭ progresive ale timpului, dér este redusă aprópe la stagnaţiune. Din asta causă suntemŭ rugaţĭ a apela la sprijinulŭ binevoitorŭ alŭ Românilorŭ iubitorĭ de progresŭ, rugându'i sĕ nu'şĭ uite a da sprijinulŭ neapĕratŭ trebuinciosŭ acestei societăţĭ cu înaltă chiămare. Mai vêrtosŭ amŭ crede, că aceia dintre preoţĭ şi alţĭ bărbaţĭ românĭ ai nostri, carĭ au gustatŭ din binefacerile acestei societăţĭ, arŭ trebui sĕ'şĭ ţină de a lorŭ datorinţă a se înscrie între membrii fundatorĭ, orĭ sprijinitorĭ ai ei, cu atâtŭ mai vêrtosŭ, cu câtŭ taxa de membru fundatorŭ este numai 10 fl., plătindu-se chiar şi în 2 rate, ér membri sprijinitorŭ suntŭ toţĭ aceia, carĭ dăruescŭ societăţii suma dela 1 fl în susŭ.

***

„Fóia Diecesană“ comunică următorulŭ *faptŭ laudabilŭ*: „In *Foroticŭ* s'a vêndutŭ pe calea licitaţiunei $^1/_4$ sesiune de pământŭ a unui credinciosŭ de alŭ bisericei nóstre, care pământŭ a voitŭ sĕ-lŭ cumpere unŭ streinŭ, dér vĕdêndŭ acésta fruntaşii bisericei nóstre de acolo, numai decâtŭ au adunatŭ comitetulŭ parochialŭ şi au decisŭ a cumpĕra acelŭ pământŭ pe séma sf. nóstre biserici, ceea ce s'a şi efectuitŭ pe lângă unŭ preţŭ de 540 fl. Credincioşii noştri din Foroticŭ au primitŭ cu însufleţire acestŭ faptŭ creştinescŭ laudabilŭ alŭ comitetului parochialŭ, ér noi am dori, ca tóte comitetele nóstre parochiale sĕ se pótă învrednici de-a sĕvêrşi astfel de fapte laudabile“.

***

Dlŭ *Dr. G. Crăiniceanu*, medicŭ oculistŭ din Bucurescĭ, oprindu-se, la întórcerea sa din o călĕtoriă în Germania, în Caransebeşŭ, a făcutŭ o operaţiune de ochĭ locuitorului din comuna Ruienĭ din apropierea Caransebeşului cu numele Florea Baba. Paţientulŭ, după operaţiunea sĕvîrşită cu multŭ succesŭ, a rĕmasŭ în îngrijirea d-lui Dr. Leo Mureşianŭ din Caransebeşŭ. După o îngrijire de 3 sĕptĕmânĭ pacientulŭ a pututŭ părăsi odaia vĕdêndŭ perfectŭ cu ochiulŭ operatŭ, cu care mai nainte nu vĕduse nimicŭ.

***

In curêndŭ va apăré în Germania o carte *„asupra vechilorŭ obiceiurĭ şi moravurĭ românescĭ,“* datorită penei d-şórei Elena Văcărescu, domnişóra de onóre a M. S. Reginei a României. Acéstă lucrare, spune „Epoca“, care apare în limba germană, a fostŭ tradusă de augusta nóstră scriitóre. „Carmen Sylva“.

Din camerele române.

In senatŭ: discuţia pe articole asupra rĕspunsului la mesagiulŭ tronului.

D-lŭ senatorŭ *Grigorie Sturza* anunţă o interpelare privitóre la politica esternă, despre care a atinsŭ art. 2 din rĕspunsŭ.

D-lŭ senatorŭ *P. Aurelianŭ* la art. 3 propune unŭ amendamentŭ, în care o parte privesce pe ţĕranĭ, ér alta regimulŭ economicŭ. Dênsulŭ constată că statulŭ românŭ este unŭ statŭ eminamente agricolŭ; partea cea mai mare, trei din patru părţĭ, din veniturile statului le dă poporaţiunea agricolă. Oratorulŭ arată apoi pe largŭ meritele populaţiunei rurale în trecutŭ şi în presentŭ şi dice, că acésta este temelia pe care trebue sĕ se clădéscă edificiulŭ statului românŭ. Şi temelia trebue sĕ fie solidă. Trebue sĕ se dea pământŭ ţĕranului. Dér de unde? Din moşiile statului, oprindu-se pe de o parte d'a mai vinde moşii în corpŭ întregŭ, ér pe de alta d'a se lăsa voie guvernului sĕ cumpere moşii marĭ particulare, care vor fi puse în vêndare. Se mai cere apoi pe lângă pământŭ ca sĕ se ocrotéscă munca ţĕranului.

La articolulŭ 4 privitorŭ la industrie d-lŭ Aurelianŭ cere, ca sĕ se declare că industria născêndă va fi ocrotită şi încă pe o scară şi mai întinsă de câtŭ pĕnĕ acum.

D. ministru alŭ domeniilorŭ *Lahovary* declară, că guvernulŭ va încuragia industria născêndă şi va face sĕ se întĕmeieze şi alte fabricĭ, dér aceste lucrurĭ nu se potŭ transa acum, fiind-că cerŭ discuţiunĭ îndelungate. Rógă dér senatulŭ sĕ nu primésca amendamentulŭ.

D-lŭ *Aurelianŭ* propune unŭ amendamentŭ la art. 5 în care se vorbesce de înfiinţarea unui creditŭ industrialŭ. La art. 7 d-lŭ Aurelianŭ propune sĕ se dică întocmirea unui serviciu de navigaţiune, precum şi construirea unui podŭ peste Dunăre şi a portului de la Constanţa.

D-lŭ *Carpŭ*, ministru de esterne, crede că nu este bine sĕ se espună numai dorinţĭ, căcĭ astădĭ nu se póte cunósce încă întréga situaţiune financiară. Ceea ce doresce d. Aurelianŭ cere o sumă de vre-o 250 de milióne, care se traduce într'o urcare anumită a bugetului cu vre-o 10 milióne. D'almintrelea dorinţele d-lui Aurelianŭ le împărtăşesce şi guvernulŭ şi le va esecuta în limitele posibile. Rógă Senatulŭ sĕ respingă amendamentulŭ.

Amendamentele au fostŭ respinse tóte.

La art. 9 d-lŭ senatorŭ *Climescu* propune douĕ amendamente: unulŭ privitorŭ la organisarea şcólelorŭ publice şi private, şi altulŭ la protegerea bisericei. D-lŭ ministru *Carpŭ* arétă, că guvernulŭ, décă a accentuatŭ în învăţĕmêntulŭ nostru partea sciinţifică, este că a voitŭ numai sĕ stabiléscă unŭ echilibru între cele douĕ ramure: partea literară sciinţifică.

Amendamentele d-lui Climescu suntŭ respinse.

La art. 10 d-lŭ senatorŭ *Mârzescu* dice, că de câte orĭ a fostŭ vorba de armată, dênsulŭ a votatŭ totŭ, cu o singură escepţiune: când s'au cerutŭ 30 de milóne pentru fortificaţii. Acum, avêndŭ în vedere cele petrecute la ministerulŭ de resbelŭ, şi avêndŭ în vedere procesulŭ fostului ministru Anghelescu, întrĕbă, décă guvernulŭ s'a constituitŭ parte civilă şi mai întrĕbă, décă guvernulŭ a studiatŭ bine tóte actele dela ministe-

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

Sĕrmanulŭ Guţă.

Novelă.

I

Celŭ fericitŭ mai multŭ viséză, decâtŭ trăesce. Şi aşa visa şi Guţă, uniculŭ fiu alŭ mamei sale vĕduvite. Cine l'ar fi vĕdutŭ aşa de sburdalnicŭ, aşa de hazliu şi precupeţŭ la vorbă, de bună sémă că i-ar fi venitŭ sĕ'lŭ pismuiéscă. Deşi nu vĕduse nicĭ-odată pe taică-sĕu, Guţă totuşĭ adeseorĭ se făcea că'lŭ aude, că'lŭ vede şi îi imita vorba cu atâta fidelitate, câtŭ cocóna Elisa Zîmbrénŭ, vĕdêndu'lŭ aşa în firea tatăsĕu, în ornirile şi năravurile lui, nu arare-orĭ plângea de bucurie, şi de durere. Dér Guţă nu pricepea lacrimile mamei sale, şi ar fi fostŭ şi rĕu sĕ le pricépă.

Guţă era şcolarŭ, şcolarŭ cum e legea. Isprăvì douĕ clase liceale în oraşulŭ din vecinătate, unde mamă-sa îi închirià o odăiţă bine întocmită, curăţică şi prietenósă. Véra o petrecea la moşia mamei sale din Costescĭ. Aicĭ îi plăcea lui Guţă sĕ mérgă cu Ionŭ alŭ lui Breazu şi cu Matei alŭ lui Sfornăilă, pe la iezĕtura gârlei ce curgea alăturea satului, sĕ se scalde împreună, sĕ prindă vrăbioi, sĕ se sbârnăe după coţofane cu praştii sucite de Ilie alŭ lui Huzdupŭ, şi sĕ facă câte şi mai câte năzdrăvĕnii. De multe orĭ venia acasă măhnitŭ ér mamă-sa, întimpinêndu-lŭ cu vorbe aspre, Guţă se jura în totŭ felulŭ, că n'are sĕ mai umble pustiu cu prostulŭ lui Sfornăilă, cu nătântoculŭ lui Breazu, că n'are sĕ ia mai multŭ prăştii dela folticosulŭ Ilie şi că o sĕ se ogăéscă, sĕ se facă bunŭ şi ascultătorŭ. Şi cocóna Elisa îlŭ ierta, căcĭ de, ea era mama lui şi Guţă fiulŭ ei.

Viéţa dela ţĕră îi priia lui Guţă. Obrajii lui băteau în colórea unui trandafirŭ roşu, trupulŭ lui era vênjosŭ, ochii scînteiătorĭ şi veselĭ, ér gura vecĭnicŭ îi umbla. Trecŭ şi véra. Septemvre îlŭ chema pe Guţă la şcólă, la blăstămata de şcólă, cum îi dicea elŭ, care 'lŭ despărţia de dragĭ prietinii lui, de jocurile lorŭ, de glumele ce le sciau e, spune pe după móra lui Petre Hodorógă la care uceniseră mulţĭ morarĭ din jurulŭ acela. Da, Guţă trebuia sĕ mérgă la şcólă, sĕ nu mai facă pe păsĕrarulŭ, sĕ nu mai strige după Cilibi-Moise ce schimba inele pentru sdranţe, sĕ mai aibă deosebita plăcere de a striga dimpreună cu feciorulŭ lui Breazu şi Sfornăilă după covrigarulŭ ce'i chema la covrigĭ. Trebuia sĕ mérgă Guţă întristatŭ şi amărîtŭ! La şcólă, ca şi acasă, totŭ elŭ era. Norocŭ că l'a dăruitŭ Dumnedeu cu minte ageră, căcĭ altcum, după sîrguinţa lui judecatŭ, ar fi rĕmasŭ totŭ Guţă golŭ fără lécŭ de cunoscinţă din gramatica şi sintaxa latinéscă.

* * *

Câţĭ-va anĭ trecură de când Guţă învĕţa şi cum învĕţa îşĭ căpĕta minte, cumpĕtŭ şi socotélă în tóte afacerile lui, până şi în cele mai neînsemnate. Când venia véra acasă, nu vrea sĕ mai scie nicĭ de Mateiu, nicĭ de Ionŭ, nicĭ de Ilie, prietinii lui de odinióră. Aceştia îi diceau „domnişorŭ“, ér elŭ le dicea lorŭ „proştĭ“. Ce sĕ'i facĭ, aşa schimbă vremea ómenii.

Guţă era studentŭ mare. Nu dorea însĕ casa părintéscă de locŭ. Mamă-sa îi scria desŭ sĕ-i spună pe când sĕ-lŭ aştepte, elŭ însĕ séu nu rĕspundea de locŭ, séu décă rĕspundea, îi scria totŭ dea'ndósele. Sĕrmanulŭ Guţă!

Singurŭ în odaia lui, de multe orĭ se trezia diminéţa atinsŭ de radele sórelui în faţă, şi trezitŭ cum era, sta rădimatŭ cu cotulŭ pe marginea patului gândindu-se la visurile din carĭ îlŭ trezise sórele şi sgomotulŭ asurditorŭ de pe stradă.

Peste drumŭ, faţă 'n faţă de locuinţa lui, vedea de câteva dimineţĭ o feréstră deschisă şi printre florile ce aşteptau sĕ fiă udate, unŭ capŭ femeescŭ împodobitŭ cu doi ochĭ frumoşĭ, azurii şi cu un pĕrŭ blondŭ şi lungŭ, atêrnândŭ resfiratŭ peste umerĭ. Elŭ i-se uita în ochĭ, ea îlŭ ochia pe furişŭ, şi amêndoi îşĭ nutreau taina inimei cu privirile dulcĭ şi galeşe, repetite din minutŭ în minutŭ.

Frumseţea ei nu era ceva extraordinară, ci mai multŭ privirile ei dulcĭ, inima ei bună şi curăţenia sufletului ce se oglindau în ele, o făceau aşa de fără de sémĕnŭ în ochii lui, deşi nu vorbise cu ea nicĭ odată. La spatele ei, Guţă adeseorĭ vedea o femeiă sbîrcită de anĭ, mică la statŭ, care cu multă grijă îi netezea pĕrulŭ şi fruntea, îi lega la grumazĭ frumósa legătură albastră şi, sĕrutând'o, se depărtà. Elŭ atuncĭ ofta dicêndŭ: „Ce bine 'ţĭ stă ţie, ce frumósă eştĭ, ce bună eştĭ, scumpa mea necunoscută. Sciu că din gura ta vorbesce nevinovăţia, din ochii tĕi scînteéză fericî-

rulŭ de resbelŭ, spre a sci care suntŭ pagubele si ce trebue sĕ cĕră.

D-lŭ generalŭ *Manu*, ministru de resbelŭ, nu crede, că este în căderea dânsuluid'a face rechisitorulŭ guvernului trecutŭ; acésta o póte face unŭ senatorŭ, care precisândŭ fapte va puté avé tóte luminile necesare dela guvernŭ. In ce privesce afacerea ex-generalului Anghelescu, d. Manu declară, că guvernulŭ s'a constituitŭ parte civilă şi că chiar şi fraţii Maican, fiind-că sentinţa contra lorŭ s'a datŭ, vorŭ fi urmăriţĭ pe cale ordinară pentru despăgubire cătră statŭ,

D. ministru recunósce, că trebue sĕ se ia mĕsurĭ de apĕrare a ţerei, decâtŭ planurile de apĕrare aţĕrei atârnă dela priceperea şi vederile titularului dela departamentulŭ de resbelŭ. Dênsulŭ va chibzui ce trebue sĕ se facă pentru apĕrarea ţĕrei.

Rĕspunsulŭ la mesagiu a fostŭ votatŭ cum s'a compusŭ de comisiune.

In cameră d-lŭ deputatŭ *D. Alexandrescu* interpeléză guvernulŭ, décă are de gândŭ sĕ înlocuiască funcţionarii străinĭ dela linia ferată Lembergŭ-Cernăuţĭ-Iaşĭ cu funcţionarĭ românĭ şi décă se va plăti funcţionarilorŭ românĭ, carĭ se află actualmente în serviciulŭ acelei linii, reţinerile séu pensiunĭ.

D-lŭ ministru *P. Carpŭ* rĕspunde, că acum guvernulŭ românŭ e în tratative cu consiliulŭ de administraţiă din Viena alŭ disei linii şi până acum nu se póte da nicĭ un rĕspuns, decĭ d. Alexandrescu sĕ'şĭ amâne interpelarea.

D-lŭ deputatŭ *Ionŭ Nădejde* interpeléză guvernulŭ în privinţa unorŭ datorii ale nescărorŭ răţeşĭ, carĭ au fostŭ plătite de dênşii şi acuma ei suntŭ urmăriţĭ din nou. — S'a comunicatŭ guvernului.

D-lŭ deputatŭ *C. M. Caracostea* depune nisce cererĭ de pământŭ de ale sătenilorŭ din judeţulŭ Oltŭ pe biuroulŭ Camerei.

Se cetesce apoi rĕspunsulŭ la mesagiulŭ tronului.

D-lŭ deputatŭ *G. Panu* dice, că va analisa adresa maioritătĭi sĕ védă, décă ea este conformŭ dorinţelorŭ ţĕrei. Arată că conservatorii nu au fostŭ, înaintea venirei junimiştilorŭ la putere, tocmai devotaţĭ ţĕrei. Intre aceştia citéză pe d-nii Emilŭ Mavrocordatŭ, D. R. Rosetti, N. Filipescu, etc. Dice că dênşii n'au fostŭ tocmai ortodoxĭ faţă cu regele. Ci téză mai multe articole din „Epoca", subscrise de conservatorĭ, citesce şi pasagii din nişte manifeste de-ale opositiunei-unite, prin carĭ ei veştejau purtarea capului statului faţă cu guvernulŭ I. C. Brătianu. Dice că nu accidentalŭ îşĭ schimbă cineva atitudinea faţă cu tronulŭ. Decĭ nu înţelege cum se esplică pasagiulŭ din rĕspunsŭ relativŭ la atitudinea conservatorilorŭ faţă cu regele. Intrébă ce recunoscinţă au conservatorii faţă cu regele, că s'a scăpatŭ ţéra de d. Ionŭ Brătianu şi s'a adusŭ la putere d. P. P. Carpŭ?

Arată cum s'a formatŭ cabinetulŭ actualŭ. S'a luatŭ, dice, unŭ preşedinte dela curtea de casaţiă şi l'a adusŭ în capulŭ afacerilorŭ statului, care era cu totulŭ străinŭ de luptele politice; ei, pentru acésta sĕ fimŭ noi, parlamentulŭ ţĕrei, recunoscĕtorĭ M. S. Regelui. Celŭ puţinŭ d-lorŭ conservatorĭ, décă aţĭ fi datŭ concursulŭ d-v. guvernului actualŭ, chiar din prima di; dér nu aţĭ făcutŭ aşa: au trecutŭ optŭ lunĭ şi în acestŭ timpŭ v'aţĭ târguitŭ cu jun miştii.

Ajungêndŭ la paragrafulŭ politicei esterne, dice că guvernulŭ trecutŭ alŭ d-lui I. Brătianu avea o politică bine stabilită, era cu Germania. Dér guvernulŭ actualŭ nu se esprimă cu pré multă claritate în privinţa acésta. De ce cabinetulŭ, înaintea alegerilorŭ, nu şĭ-a esprimatŭ, în apelulŭ sĕu, credinţa sa în privinţa politicei esterne? D. Panu crede de cuviinţă ca politica României sĕ fie adevĕratŭ neutră şi numai în momente bine hotărîte sĕ se închee alianţe cu vre-o putere mare din centrulŭ Europei. In ţéra românéscă cine conduce politica esternă? Miniştrii? Cabinetulŭ? Nu, Regele. Acésta e ceva neconstituţionalŭ. D. Iórŭ Brătianu a înauguratŭ acestŭ precedentŭ, cu scopŭ ca Regele sĕ-lŭ ţie la putere. Şi tóte partidele au făcutŭ şi facŭ aşa. De unde resultă, ca Regele sĕ conducă politica esterióră? Regele are alte drepturĭ, nu aceste.

D-lŭ *Panu* vorbesce de paragrafulŭ privitorŭ la starea sătenului românŭ şi de vinderea moşiilorŭ Statului în loturĭ micĭ. Unŭ din domnii dela guvernŭ susţinŭ, ca sĕ dămŭ ţĕranului pământŭ, fiindŭ-că Statulŭ nu guvernéză bine aceste bunurĭ, alţii dintrĕ d-lorŭ dicŭ sĕ nu le dămŭ pământurĭ, fiindŭ că suntŭ inculţĭ şi neresponsabilĭ. Toţĭ se îngrijescŭ de ţĕranŭ numai în planulŭ alŭ II-lea. Dice că noi suntemŭ de vină, că ţĕranulŭ e incultŭ, mai bine de 40 de anĭ amŭ avutŭ direcţiunea politică în mână şi n'amŭ făcutŭ nimicŭ pentru dênşii. Şi cine îi acusă, că suntŭ inculţĭ? totŭ noi. Sĕ-i punemŭ sub tutelă, cum a disŭ d-lŭ Păucescu? Mai de grabă sĕ ne punemŭ pe noi mai întêiu sub tutelă, căcĭ noi suntemŭ de vină.

Voiţĭ d-stră tutelă? Dér până acuma n'amŭ avutŭ tutele? Toţĭ proprietarii de când e lumea, n'au esploatatŭ pe bieţii muncitorĭ? Voiţĭ sĕ mai faceţĭ şi alte esperienţe? Nu vedeţĭ, că ele au datŭ până acuma resultate triste?

D. Panu urméză mai departe sĕ arate cum s'a formatŭ proprietatea mare şi iobăgia. Nu prin nisce fenomene naturale, repartiţia averei, a bogăţiei a făcut-o acésta. Apăsarea, birulŭ greu, resbelele cele lungĭ, l'au făcutŭ pe ţĕranŭ sĕ fie iobagiu. Décă suntŭ neajunsurĭ în ţéră, numai intervenţia Statului, a puterei culte şi inteligente a făcut-o acésta. Noi, radicalii ceremŭ cu totulŭ din alte motive, ca sĕ se dea pământurĭ sătenilorŭ. Ţĕranii au dreptŭ la pământŭ, trebue odată sĕ se reguleze raporturile dintre proprietarŭ şi sătenŭ într'unŭ modŭ equitabilŭ, căcĭ ţĕranulŭ e ţinutŭ într'o inferioritate economică şi elŭ nu e în stare sĕ se lupte pentru esistenţă faţă cu celelalte clase. Trebue sĕ readucemŭ echilibrulŭ. Căcĭ în astfelŭ de casŭ, elŭ va rĕmâné totŭ incultŭ, totŭ neresponsabilŭ şi totŭ minorŭ, după espresiunile d-lui Grigorie Pĕucescu.

(Va urma.)

---

rea, şi pe obrajii tĕi s'arată castitatea."

Când se depărta de acasă, Guţă o lăsa lucrândŭ lucrurĭ de-ale femeilorŭ, când venea, o vedea cetindŭ. Ér când da spre sérĕ, se lăsau perdelele în josŭ şi se găta fericirea lui Guţă. Inainte însĕ de-a se închide feréstra, fata totŭdéuna îşĭ scotea capulŭ afară, se uita în susŭ şi în josŭ, şi de după perdea în feréstra lui.

Guţă o privia óre întregĭ şi încetulŭ cu încetulŭ atâta se îndrăgi de ea, încâtŭ nicĭ dina, nicĭ nóptea nu avea odichnă. De se punea sĕ scrie cevaşĭ, 'i se părea că-i vede tipulŭ în fiă-care cuvêntŭ, în fiă-care literă; i-se părea că aude feréstra deschidêndu-se, că o voce îlŭ strigă încetŭ şi atuncĭ, cutremurându-se în întrégă fiinţa lui, elŭ sărea dela masă şi mergea sĕ védă, e adevĕrŭ séu numai o închi uire. Sufletulŭ şi-lŭ simţia plinŭ de ea, mintea şi inima răpite de farmeculŭ cu care aséră îi zimbise de după perdele. Tótă lumea o uitase. Incântatŭ de graţiile ei, nu scia că mai trăescŭ şi alţĭ ómenĭ în lume afară de ei, nu-şĭ mai aducea aminte nicĭ de mamă-sa, nicĭ de frumseţile dela ţéră, de tóte ale lui de odinióră. Nicĭ că putea sĕ fiă altfelŭ. Tótă dorinţa deocamdată îi era sĕ-i scie numele, condiţiunea părinţilorŭ ei şi...

„De-ar fi sĕ-i cădă vre-o flóre, séu altŭ obiectŭ din feréstră," îşĭ dicea elŭ, „m'aşŭ grăbi sĕ i-lŭ ridicŭ, sĕ i-lŭ dau şi sĕ-i facŭ cunoscinţa." Chiar de nu i-aşŭ vorbi, m'ar pricepe totuşĭ, că simtŭ unŭ nu sciu ce pentru ea, şi din ochĭ ne-amŭ înţelege, décă e sĕ fimŭ fericiţĭ."

Guţă însĕ nu afla prilejŭ de locŭ la o întêlnire; o vedea numai adeseorĭ neastêmpĕrată, mergêndŭ până la masă, luândŭ o carte şi érăşĭ punênd'o josŭ. Cânta adeseorĭ de jale şi de dragoste şi nu înceta până ce bĕtrâna o chema sĕ-i dea cafeaua de ojină orĭ sĕ-i citéscă cevaşĭ din diarulŭ ce i-lŭ prenumĕrase numai de-o lună.

Guţă pricepea că trebue sĕ fiă ceva la mijlocŭ: „De unde atâta neastêmpĕrŭ? Se va fi gândindŭ vre-odată la mine? O fi sĕ ne vedemŭ câtŭ mai în grabă şi atuncia cum sĕ'i vorbescŭ?" Astfelŭ gândea elŭ mergêndŭ cu cărţile în mână la şcólă.

Séra, după ce se închidea feréstra. Guţă eşia la largŭ apucândŭ pe şoséua ce duce în poénă. Nu putea sĕ stea acasă fără de-a o vedé, fără de-a o audì,

Sĕrmanulŭ Guţă, era îndrăgostitŭ!

(Va urma.)

Raportulŭ anualŭ

alŭ Societăţii academice socialŭ-literare *„Romania Junĕ"* din Viena pe anulŭ administrativŭ 1887—8.

Din raportulŭ anualŭ alŭ acestei societăţĭ pe anulŭ 1887—8, care este alŭ 18-lea anŭ administrativŭ alŭ ei, însemnămŭ următórele:

Conducerea societăţii a fostŭ concredută unui comitetŭ constătătorŭ din 6 membri ordinarĭ şi unulŭ suplinitorŭ; atâtŭ pentru semestrulŭ primŭ, câtŭ şi alŭ doilea, a funcţionatŭ ca preşedinte Virgilŭ Oniţŭ, ér ca vicepreşedinte d-lŭ Demetriu Axente. Comisiunea literară a fostŭ compusă din 5 membri, ér cea revĕdĕtóre din 3.

Societatea a denumitŭ de membri onorarĭ pe: d-na M. Poni şi pe d-nii A. Mocsoni, A. Naumŭ şi D. Zamfirescu; ér de membri emeritaţĭ pe d-nii: Dr. Ioanŭ Paulŭ, Ioanŭ Panţu şi Emilianŭ Popoviciu.

Ajunulŭ ss. Pascĭ, memorabilŭ pentru Societate din causă că atuncĭ s'a pusŭ basa la înfiinţarea ei, Societatea l'a serbatŭ prin o şedinţă festivă.

Pentru înaintarea în sciinţă şi cultură, membrii societăţii au ţinutŭ 9 şedinţe ordinare, 2 literare, 1 festivă şi 4 extraordinare în carĭ s'au cetitŭ 8 operate şi critice; au avutŭ la dispositiune unŭ cabinetŭ de lectură adjustatŭ cu 45 foi şi o frumósă bibliotecă, constătătóre din 930 opurĭ.

Pentru promovarea cantului şi cultivarea membrilorŭ şi pe terenulŭ musicalŭ, corulŭ societăţii, ce s'a înfiinţatŭ înainte cu 2 anĭ, şĭ-a reluatŭ activitatea şi se speră, că de aicĭ înainte vă fi permanentŭ.

Printre spijinitorii societăţii aflămŭ: din România pe M. S. Regina 100 lei, Generalŭ G. Adrianŭ 40 lei, Scarlatŭ Vârnavŭ 15 lei, Alexandru Rosseti Solesco 5 lei, Titŭ Maiorescu 20 lei, Teodorŭ Rosetti 25 lei; ér dela noi aflămŭ pe Escelenţa Sa Metropolitulŭ din Sibiiu cu 10 fl.; Ioan M. Moldovanŭ, canonicŭ în Blaşŭ, 20 fl. etc.

Cu edarea Almanachului Societatea a avutŭ, cu suprasolvirĭ cu totŭ, unŭ venitŭ curatŭ de 788 fl. 28 cr. şi mai posede încă 975 esemplare.

Societatea numĕră 21 membri fundatorĭ 72 onorarĭ, 42 emeritaţĭ, 36 ordinarĭ (ceştĭ din urmă suntŭ tinerĭ universitarĭ în Viena, anume: 13 din Transilvania, 2 din Ungaria, 10 din Bucovina, 11 din România), 3 extraordinarĭ (ĕrăşĭ studenţĭ: din Transilvania, Bucovina şi România).

Averea totală a Societăţii face 14 mii 209 fl. 16 cr. dintre carĭ 10.827 fl. 36 cr., banĭ, restulŭ în realităţĭ.

Mulţămită publică.

Duminecă în 9 Decemvre a. c. Ilustritatea sa Domnulŭ Comite supremŭ alŭ Comit. Făgăraşului, Horváth Mihály, însoţitŭ de M. O. Domnŭ protonotarŭ comit. Ioanŭ Turcu şi de Domnulŭ protopretore cerc. Ales. Belle, venindŭ în Şinca vechiă în visitaţiune oficiósă (pentru a cerceta agendele oficióse comunale şi notariale), a binevoitŭ a ne visita şi şcóla locală gr. cat. unde întrebându pe mai multĭ copii şi copile din diferite obiecte şi fiindŭ mulţămitŭ cu rĕspunsurile şcolarilorŭ precum şi cu scrisorile şi desemnele acelora, a dăruitŭ şcolarilorŭ şi premii în banĭ.

Binevoiască a primi Ilustritatea sa şi pe acéstă cale adênca nóstră mulţămită. **Corpulŭ didacticŭ.**

DIVERSE.

O matróna a gâscelorŭ. Proprietarulŭ Grigorie Buzanŭ din Şermaşulŭ mare, de pe Câmpiă, are o gâscă născută în anulŭ Domnului 1859 după Christosŭ. Venerabila gâscă, care în luna lui Aprilie anulŭ viitorŭ îşĭ va serba jubileulŭ de 30 de anĭ, şĭ-a câştigatŭ stima şi bunăvoinţa tuturor celor ce o cunosc; gâscele din comună o respectéză şi, pentru isteţimea şi praxa numĕroşilorŭ ei anĭ, au proclamat'o încă de multŭ ca conducĕtóre a lorŭ, jurându-i ascultare şi supunere necondiţionată în tóte; înaintea publicului cetitorŭ şĭ-a câştigatŭ chiar şi renume, căcĭ diarele s'au ocupatŭ de ea încă şi atuncĭ, când numĕrulŭ anilorŭ ei era mai micŭ ca acum. Unŭ amatorŭ alŭ gâscelorŭ ne scrie, şi noi înregistrămŭ cu plăcere, că încărunţita matrónă se află încă în tótă vigórea, ouĕ de douĕ orĭ pe anŭ şi scóte pui în douĕ rêndurĭ, câte 10—12 odată. Cu tóte bĕtrâneţele însĕ, este sprintenă şi umblă „ca o fată mare", cum se esprimă corespondentulŭ deosebirea este numai, că are unŭ pântece mai mare ca consóţele ei.

Consulŭ rusŭ nihilistŭ. In timpulŭ unei representaţiunĭ teatrale în Malta, s'a găsitŭ în logia ducesei de Edinburg, o soră a Ţarului Alexandru, o cutiă cu dinamită. Era plănuitŭ unŭ atentatŭ în contra familiĕi ducesei, care anunţase că va asista la representaţiă. Guvernulŭ englezŭ dispuse îndată sĕ se facă cercetare şi resultatulŭ a fostŭ, că consululŭ rusŭ din Malta fŭ arestatŭ, ca bănuitŭ că a pregătitŭ şi sprijinitŭ atentatulŭ cu dinamită. A şi mărturisitŭ consululŭ faptulŭ, dér a refusatŭ a spune numele complicilorŭ. Autorităţile engleze credŭ a fi peurma unei întinse conjuraţiunĭ nihiliste.

O eroină este pe terenulŭ sciinţelorŭ matematice d-na Sofia Kowalowski, profesóră la universitatea din Stockholm, care a câştigatŭ în dilele acestea unulŭ din premiile marĭ ale academiei francese, fiind-că s'a distinsŭ între concurenţĭ prin resolvirea unorŭ probleme ţinĕtóre de sciinţele matematice. Imprejurarea acésta a produsŭ mare sensaţiune în Parisŭ, căcĭ nimenea nu se aştepta, ca tocmai o femee sĕ se distingă între bărbaţĭ şi încă tocmai în sciinţele matematice. „Magaro", din care luămŭ acéstă scire, susţine, că d-na Kowalowski ar fi o strănepótă a fostului rege alŭ Ungariei Matias Corvinulŭ, despre care sciutŭ este, că a fostŭ Românŭ.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 30 Decemvre st. n. 1888.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.14	Vênd.	9.16
Argintŭ românescŭ .	„	9.05	„	9.08
Napoleon-d'orĭ . . .	„	9.53	„	9.56
Lire turcescĭ . . .	„	10.85	„	10.90
Imperialĭ	„	9.85	„	9.85
Galbinĭ	„	5.66	„	5.68
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	122.—	„	125.—
Discontulŭ		$6\frac{1}{2}$—8% pe anŭ.		

Cursulŭ la bursa de Viena

din 31 Decemvre st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	102.30
Renta de hârtiă 5%	93.30
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	144.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	98.10
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	117.50
Bonurĭ rurale ungare	103.80
Bonurĭ cu clasa de sortare	103.80
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ . . .	103.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	103.75
Bonurĭ rurale transilvane	104.—
Bonurĭ croato-slavone	104.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ unguescŭ	99.25
Imprumutulŭ cu premiulŭ unguescŭ	129.—
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	123 50
Renta de hârtiă austriacă	82.25
Renta de argintŭ austriacă	83 10
Renta de aurŭ austriacă	110.10
Losurĭ din 1860	139.60
Acţiunile băncei austro-ungare . . .	881.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar. . .	406.—
Acţiunile băncei de creditŭ austr. .	310.30
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.72
Napoleon-d'orĭ	9.55
Mărcĭ 100 imp. germane	$59.22\frac{1}{2}$
Londra 10 Livres sterlinge	120.80

☛ **Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei" à 5 cr. se potŭ cumpĕra în tutungeria I. Gross, în librăria Niculae Ciurcu şi Adolf Albrecht.**

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ;
Dr. Aurel Mureşianu.

Mono-chord, **Vióră ŢIGANÉSCA,**

Citeră cu arcuşŭ pe o córdă Nr. I. fl. **2.60**; Nr. II. fl. **2.85**, Nr. III fl. **3.10** dimpreună cu scóla de note pentru a învĕţa singurŭ, chiar şi pentr'unŭ nespecialistŭ.

De procuratŭ prin **Anton Altstädter** Librăriă Braşovŭ.

Totodată 'mĭ permitŭ a atrage atenţiunea onor. publicŭ asupra bogatŭ asortatului meu depositŭ de **opurĭ de lucsŭ, scrierĭ pentru tinerime, cărţĭ pentrr copii cu ilustraţiunĭ, cutii cu petre de architectură pentru copii, veritabile de Richter, decoraţii pentru Cotillion, podóbe pentru pomulŭ de Crăciunŭ. Bilete de gratulaţiă** pentru anulŭ nou cu tecstŭ românescŭ, franţuzescŭ şi germanŭ. 212,2—2

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugăm pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe fâşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonaţĭ, că mai avemŭ din anii trecuţĭ numerĭ pentru complectarea colecţiunilorŭ „Gazetei", precum şi câteva întregĭ colecţiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administraţiune în casŭ de trebuinţă.

Administraţ. „Gaz. Trans."

ABONAMENTE

la

„GAZETA TRANSILVANIEI"

se potŭ face cu începerea dela 1 şi 15 ale fiecărei lunĭ, mai uşor prin mandate postale.

Adresele ne rugămŭ a ni se trimite esactŭ arătându-se şi posta ultimă.

Preţulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ	3 fl. —
„ şése lunĭ	6 fl. —
„ unŭ anŭ	12 fl. —

Pentru România şi străinătate:

pe trei lunĭ	10 francĭ
„ şése lunĭ	20 „
„ unŭ anŭ	40 „

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei".

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Pesta

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 10 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 10 minute diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucurescĭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr, 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucureci la Braşovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniele orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Iunie 1888.

Budapesta—Predealŭ

	Tren de persóne	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Viena	11.10	8.—		
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.18
Szolnok	11.06	4.05	7.38	9.38
P. Ladány	2.02	5.47	5.39	12.02
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	1.51
		7.11	9.18	2.11
Várad-Velencze			9.27	2.19
Fugyi-Vásárheli			9.44	2.32
Mezö-Telegd		7.41	10.21	2.55
Rév		8.10	11.38	3.38
Bratca			12.16	4.01
Bucia			12.54	4.23
Ciucia		9.04	1.57	4.49
Huiedin		9.34	3.11	5.31
Stana			3.40	5.40
Aghiriş			4.15	6.12
Ghirbĕu			4.36	6.24
Nădĕşel			4.58	6.38
Cluşiu		10.34	5.26	6.56
	11.15			7.15
Apahida	11.34			7.41
Ghiriş	12.45			9.18
Cucerdea	1.30			10.—
Uióra	1.37			10.09
Vinţulŭ de susŭ	1.45			10.19
Aiud	2.07			10.48
Teiuşŭ	2.26			11.55
Crăciunelŭ	3.11			12.34
Blaşiu	3.24			12.52
Micăsasa	3.54			1.34
Copşa mică	4.09			2.19
Mediaşŭ	4.21			2.46
Elisabetopole	5.11			3.31
Sighişóra	5.45			3.59
Haşfalĕu	6.12			4.32
Homorodŭ	7.32			6.53
Ágostonfalva	8.17			7.21
Apatia	8.37			8.23
Feldióra	9.06			9.02
Braşovŭ	9.45			9.52
	1.55			
Timişŭ	2.53			
Predealŭ	3.28			
Bucurescĭ	9.35			

Predealŭ—Budapesta

	Tren de persóne	Trenŭ accelerat	Trenŭ mixt	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ			7.30	
Predealŭ			1.14	
Timişŭ			1.45	
Braşovŭ	—.—		2.32	
	4.10		7.10	
Feldióra	4.56		7.31	
Apaţa	5.37		8.14	
Ágostonfalva	6.07		8.36	
Homorodŭ	6.55		9.12	
Haşfalĕu	8.36		10.24	
Sighişóra	9.13		10.46	
Elisabetopole	9.56		11.19	
Mediaşŭ	10.37		11.47	
Copşa mică	10.59		12.02	
	11.16		12.09	
Micăsasa	11.37		12.25	
Blaşiu	12.16		12.53	
Crăciunelŭ	12.33		1.05	
Teiuşŭ	1.51		1.47	
Aiudŭ	2.18		2.08	
Vinţulŭ de susŭ	2.48		2.30	
Uióra	2.56		2.37	
Cucerdea	3.14		2.53	
Ghirişŭ	4.01		3.26	
Apahida	5.28		4.40	
Cluşiu	5.56		5.—	
	6.37	5.32		8.—
Nădăşelŭ	6.58			8.36
Gîhrbău	7.14			9.02
Aghireşŭ	7.29	6.11		9.32
Stana	7.56			10.11
B. Huiedin	8.18	6.43		10.51
Ciucia	8.58	7.12		12.16
Bucia	9.15			12.50
Bratca	9.34			1.19
Rév	9.53	7.51		2.—
Mezö-Telegd	10.25	8.17		3.04
Fugyi-Vásárheli	10.47			3.36
Várad-Velencze	10.57			3.52
Oradea-mare	11.04	8.42		4.03
	11.19	8.47	10.50	4.47
P. Ladány	1.15	10.08	1.33	7.30
Szolnok	3.29	11.51	3.29	3.15
Budapesta	6.33	1.55	7.45	10.—
Viena	2.50	7.15	6.05	

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuş

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.	Trenŭ de pers.
Viena		11.10	2.—
Budapesta		8.20	9.05
Szolnok		11.20	12.41
Aradŭ		4.10	5.45
	2.17	4.30	6.—
Glogovaţŭ	2.37	4.43	6.13
Gyorok	3.19	5.07	6.38
Paulişŭ	3.43	5.19	6.51
Radna-Lipova	4.05	5.41	7.10
Conop		6.09	7.37
Bêrzava		6.28	7.55
Soborşinŭ		7.25	8.42
Zamŭ		8.01	9.12
Gurasad.		8.34	9.41
Ilia		8.55	9.58
Branicica		9.19	10.17
Deva	1.47	9.51	10.42
Simeria (Piski)	2.08	10.35	11.07
Orăştia		11.09	11.37
Şibotŭ		11.39	12.—
Vinţulŭ de josŭ		12.12	12.29
Alba-Iulia	8.55	12.29	12.46
Teinşŭ	9.54	1.16	1.26

Teiuş-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ mixt	Trenŭ de pers.	Trenŭ mixt
Teiuşŭ	11.24	3.—	1.42
Alba-Iulia	12.09	3.44	2.32
Vinţulŭ de josŭ	12.30	4.10	
Şibotŭ	1.01	4.43	
Orăştia	1.32	5.13	11.—
Simeria (Piski)	2.32	6.15	11.21
Deva	2.52	6.35	
Branicĭca	3.23	7.02	
Ilia	3.55	7.28	
Gurasada	4.08	7.40	
Zamŭ	4.44	8.11	
Soborşinŭ	5.30	8.46	
Bêrzava	6.27	9.33	
Conopŭ	6.47	9.53	
Radna-Lipova	7.28	10.27	5.50
Paulişu	7.43	10.42	6.13
Gyorok	7.59	10.58	6.38
Glogovaţ	8.28	11.35	7.19
Aradŭ	8.42	11.39	7.38
	9.17	12.31	6.20
Szolnok	2.32	5.12	
Budapesta	6.—	8.20	
Viena	3.—	6.05	

Simeria (Piski)-Petroşenĭ

Simeria	6.47	2.42
Streiu	7.40	3.25
Haţegŭ	8.51	4.16
Pui	10.02	5.11
Crivadia	11.02	5.58
Baniţa	11.50	6.40
Petroşenĭ	12.30	7.12

Petroşenĭ-Simeria (Piski)

Petroşenĭ	9.36	4.26
Baniţa	10.17	5.12
Crivadia	10.58	5.55
Pui	11.42	6.41
Haţegŭ	12.23	7.26
Streiu	1.12	8.14
Simeria	1.51	8.50

Aradŭ—Timişóra

Aradŭ	6.05	5.48
Aradulŭ nou	6.33	6.19
Németh-Ságh	6.58	6.44
Vinga	7.29	7.16
Orczifalva	7.55	7.47
Merczifalva	8.14	8.08
Timişóra	9.12	9.02

Timişóra—Aradŭ

Timişóra	6.25	5.—
Merczifalva	7.19	6.02
Orczifalva	7.46	6.32
Vinga	8.15	7.02
Németh-Ságh	8.36	7.23
Aradulŭ nou	9.11	8.01
Aradŭ	9.27	8.17

Ghirişŭ—Turda

Ghirişŭ	9.26	4.19
Turda	9.47	4.40

Turda—Ghirişŭ

Turda	8.29	3.19
Ghirişŭ	8.50	3.40

Sighişóra—Odorheiu

Sighişóra	6.05
Odorheiu	9.45

Odorheiu—Sighişóra

Odorheiu	5.38
Sighişóră	9.16

Copşa-mică—Sibiiu

Copşa-mică	2.29	4.35
Şeica mare	3.02	5.05
Lómneşŭ	3.46	5.46
Ocna	4.18	6.17
Sibiiu	4.42	6.40

Sibiiu-Copşa-mică

Sibiiu	8.50	10.—
Ocna	9.17	10.24
Lómneşŭ	9.45	10.50
Şeica mare	10.20	11.20
Copşa-mică	10.49	11.45

Cucerdea-Oşorheiu-Reghinulŭ săsescŭ

Cucerdea	3.05	10.20	3.25
Cheţa	3.35	10.50	3.58
Ludoşŭ	3.56	11.11	4.20
M.-Bogata	4.06	11.20	4.30
Iernutŭ	4.43	11.57	5.11
Sânpaulŭ	4.58	12.12	5.28
Miraşteu	5.21	12.36	5.53
Oşorheiu	5.40	12.55	6.13
	6.—	4.58	
Reghinul-săs.	7.56	7.—	

Reghinulŭ săsescŭ-Oşorheiu-Cucerdea

Reghinul-săs.		8.35	8.—
Oşorheiu		10.20	9.49
	6.56	12.15	10.20
Miraşteu	7.16	12.35	10.39
Sânpaulŭ	7.40	12.58	11.02
Iernutŭ	8.03	1.19	11.23
M. Bogata	8.37	1.49	11.53
Ludoşŭ	8.51	2.02	12.06
Cheţa	9.08	2.18	12.22
Cucerdea	9.40	2.46	12.50

Simeria (Piski)-Unied.

Simeria (Piski)	2.18
Cerna	2.39
Uniedóra	3.08

Unied.-Simeria (Piski)

Uniedóra	9.30
Cerna	9.56
Simeria	10.15

Murĕşŭ-Ludoşŭ-Bistriţa

Murĕşŭ-Ludoşŭ	4.40
Ţagŭ-Budatelecŭ	8.02
Bistriţa	——

Bistriţa-Murĕşŭ-Ludoşŭ

Bistriţa	——
Ţagŭ-Budatelecŭ	9.41
Murĕşŭ-Ludoşŭ	1.11

Notă: Numerii încuadraţĭ cu linii gróse însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ